

مقاله پژوهشی

تحلیل سرمایه فرهنگی و شکل گیری هویت در انیمیشن های «شگفت انگیزان»، «وال-ای» و «راتاتوی» بر اساس نظریه «سرمایه فرهنگی» پیر بوردیو

حامد میرزائی^۱؛ مهدی محمدزاده^۲؛ محمدعلی صفورا^۳ ID

۱. دانشجوی دکتری هنرهای اسلامی، دانشکده هنرهای صنعتی، دانشگاه هنر اسلامی تبریز، تبریز، ایران.

۲. نویسنده مسئول، استاد دانشکده هنرهای زیبا، دانشگاه آتاتورک، ارzurum، ترکیه.

Email: mahdi.mohammadzadeh@grv.atauni.edu.tr

۳. استادیار گروه انیمیشن و سینما، دانشکده هنر، دانشگاه تربیت مدرس، تهران، ایران.

تاریخ دریافت: ۱۴۰۳، ۲۰، ۲۱ تاریخ بازنگری: ۱۴۰۳، ۲۰، ۲۱ تاریخ پذیرش: ۱۴۰۳، ۲۵، ۲۵

چکیده

مقدمه: پژوهش حاضر به بررسی و تحلیل بازنمایی سرمایه فرهنگی و شکل گیری هویت در انیمیشن های «شگفت انگیزان» (۲۰۰۴)، «وال-ای» (۲۰۰۸) و «راتاتوی» (۲۰۰۷) می پردازد. این پژوهش با اتکا به نظریه «سرمایه فرهنگی» پیر بوردیو به عنوان چارچوب نظری خود، شباهت های مضمونی و رویکردهای منحصر به فرد انیمیشن های مذکور به سرمایه فرهنگی و هویت را بررسی می کند. هدف پژوهش حاضر شناسایی نقش سرمایه فرهنگی در شکل دهی به هویت شخصیت ها در انیمیشن های منتخب تبیین ذائقه و مصرف فرهنگی در بستر شکل گیری هویت است.

روش پژوهش: پژوهش حاضر از تحلیل کیفی برای بررسی پویایی سرمایه فرهنگی و تأثیر آن بر شکل گیری هویت در انیمیشن های منتخب استفاده می کند. فرآیند جمع آوری داده ها با عنایت به یک مدل شش مؤلفه ای از سرمایه فرهنگی، و از راه مشاهده و خوانش عمیق انیمیشن ها و یادداشت برداری های متعدد از آن ها انجام می پذیرد. تفسیر داده ها شامل ترکیب و تطبیق این مشاهدات برای تشخیص الگوها و تضادهاست.

یافته ها: با تجزیه و تحلیل انیمیشن های منتخب، هشت مضمون مشترک مربوط به سرمایه فرهنگی و شکل گیری هویت یافت شد: شکل گیری هویت فرهنگی و شبکه های اجتماعی، تحرک و طبقه بندی اجتماعی، به رسمیت شناسی و پویایی قدرت نمادین، سابقه آموزشی و هویت حرفه ای، ذائقه و مصرف فرهنگی، روایت های فرهنگی و بازنمایی رسانه ای، سرمایه فرهنگی تجسم یافته و تعامل اجتماعی و مقاومت و مذاکره درباره هنجارهای فرهنگی. در مقام تطبیق و مقایسه، «راتاتوی» در بازنمایی قدرت دگرگون کننده خلاقیت و هنر آشپزی، به چالش کشیدن تعصبات اجتماعی و ترویج فراگیری در دنیای آشپزی، برتر از دو اثر دیگر ظاهر می شود. بازنمایی سرمایه فرهنگی در این انیمیشن برجسته تر است و تفسیری از شکل گیری هویت فراتر از هنجارهای مرسوم ارائه می دهد.

نتیجه گیری: کاوش سرمایه فرهنگی و شکل گیری هویت در میان فیلم های انیمیشن، ارتباط وثیقی با تجارب انسانی و پویایی های اجتماعی دارد. هر یک از انیمیشن های «شگفت انگیزان»، «وال-ای» و «راتاتوی»، شخصیت هایی را به تصویر می کشند که در حال تغییر هویت در میان بافت های اجتماعی هستند. این انیمیشن ها از طریق روایت ها و شخصیت های متقاعد کننده خود، اهمیت پذیرش تنوع، به چالش کشیدن هنجارها و پرورش فراگیری را برجسته می کنند.

کلیدواژه

سرمایه فرهنگی، شکل گیری هویت، بوردیو، انیمیشن، تحلیل کیفی

ارجاع به این مقاله: میرزائی، حامد، محمدزاده، مهدی و صفورا، محمدعلی. (۱۴۰۳). تحلیل سرمایه فرهنگی و شکل گیری هویت در انیمیشن های

«شگفت انگیزان» (۲۰۰۴)، «وال-ای» (۲۰۰۸) و «راتاتوی» (۲۰۰۷). بر اساس نظریه «سرمایه فرهنگی» پیر بوردیو. پیکره، ۱۳(۳۷)، ۴۰-۵۷.

DOI: <https://doi.org/10.22055/pyk.2024.19267>

©2024 by the Authours. This article is an open access article distributed under the terms and conditions of the Creative Commons Attribution-NonCommercial 4.0 International (CC BY-NC 4.0 license) <https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0>

مقدمه و بیان مسئله

در جامعه معاصر، تلاقی فرهنگ، هویت و هنر به نقطه‌ای کانونی در رشته‌های مختلف تبدیل شده است. درک اینکه چگونه سرمایه فرهنگی^۱، هویت افراد و تعاملات آن‌ها را در جامعه شکل می‌دهد، برای درک زندگی معاصر ضروری است. پژوهش حاضر به بررسی سرمایه فرهنگی و تأثیر آن بر شکل‌گیری هویت در دنیای انیمیشن می‌پردازد و از نظریه سرمایه فرهنگی «پیر بوردیو»^۲ به‌عنوان یک چارچوب نظری استفاده می‌کند. سرمایه فرهنگی، همانطور که بوردیو تعریف می‌کند، مجموعه‌ای از منابع را دربر می‌گیرد که شامل وضعیت تجسم‌یافته، کالاهای مادی و صلاحیت‌های رسمی است که افراد از طریق اجتماعی شدن و آموزش در زمینه‌های فرهنگی خاص کسب می‌کنند. انیمیشن‌ها شبکه‌هایی غنی از داستان‌گویی هستند که غالباً ارزش‌ها، هنجارها و آرزوهای اجتماعی را بازتاب می‌دهند. این فیلم‌ها از طریق روایت‌های زنده و شخصیت‌های جذاب‌شان، بینش‌های مهمی را درباره پیچیدگی‌های تجربه انسانی، مانند شکل‌گیری هویت فرهنگی و مذاکره درباره ساختارهای اجتماعی ارائه می‌کنند. انیمیشن‌های «شگفت‌انگیزان»^۳ (۲۰۰۴)، «وال-ای»^۴ (۲۰۰۸) و «راتاتویی»^۵ (۲۰۰۷) آثاری نمونه و برجسته در انیمیشن هستند و هر کدام دیدگاه‌های منحصربه‌فردی را درباره پدیده‌های فرهنگی و عاملیت فردی ارائه می‌کنند. به این ترتیب، اهداف پژوهش حاضر عبارتند از: شناسایی نقش سرمایه فرهنگی در شکل‌دهی به هویت شخصیت‌ها در انیمیشن‌های منتخب، تبیین ذائقه و مصرف فرهنگی در بستر شکل‌گیری هویت، و دستیابی به روش‌هایی که شخصیت‌ها در مواجهه با هنجارهای فرهنگی و اجتماعی به‌کار می‌گیرند. البته این تحلیل عمدتاً بر عناصر روایی و نمایش شخصیت‌ها در انیمیشن‌ها متمرکز است؛ بدون اینکه به‌طور گسترده در زمینه‌های تولید یا دریافت مخاطبان کاوش کند. درک تصویر سرمایه فرهنگی و دنباله‌های آن در شکل‌گیری هویت در انیمیشن، به خود دارای اهمیت فرهنگی و اجتماعی است. بنابراین، در راستای اهداف پیش گفته، در این پژوهش، پس از مرور تحقیقات پیشین و توضیح روش‌شناسی، یک چارچوب نظری ارائه می‌شود که نظریه بوردیو درباره سرمایه فرهنگی و کاربرد آن در تحلیل فیلم‌های انیمیشن را توضیح می‌دهد. سپس به تحلیل هر یک از فیلم‌های منتخب «راتاتویی»، «شگفت‌انگیزان» و «وال-ای» در این زمینه پرداخته می‌شود. در نهایت، در بخش نتیجه‌گیری، یافته‌های کلیدی مطرح می‌شوند و پیامدهای تحقیق برای درک تعامل پیچیده بین فرهنگ، هویت و انیمیشن ارائه می‌گردد.

روش پژوهش

این مطالعه با استفاده از رویکرد تحلیل کیفی، پویایی سرمایه فرهنگی و تأثیر آن بر شکل‌گیری هویت را در سه فیلم انیمیشن «راتاتویی»، «شگفت‌انگیزان» و «وال-ای» بررسی و تحلیل می‌کند. این فیلم‌ها آگاهانه به‌دلیل چشم‌اندازهای غنی روایی، تصویر متنوع شخصیت‌ها و ارتباط مضمونی با موضوع پژوهش انتخاب شده‌اند. «راتاتویی» تصویر واضحی از دنیای آشپزی ارائه می‌دهد و امکان بررسی آرزوهای حرفه‌ای و سرمایه فرهنگی در قلمرو غذا را فراهم می‌کند. «شگفت‌انگیزان» پویایی‌های خانوادگی و انتظارات اجتماعی را به‌تصویر می‌کشد و مضامین ابرقهرمانی و نقش‌های اجتماعی را بررسی می‌کند. «وال-ای» بازتابی تکان‌دهنده در مورد محیط‌زیست و ارتباط انسانی ارائه می‌دهد و دیدگاهی منحصربه‌فرد نسبت به سرمایه فرهنگی در محیطی آخرالزمانی دارد. فرآیند جمع‌آوری داده‌ها شامل بازدیدهای متعدد هر فیلم، همراه با یادداشت‌برداری برای ثبت نکات و جزئیات ضروری است تا پیچیدگی‌های سرمایه فرهنگی و شکل‌گیری هویت در روایت‌ها آشکار شود. مواد تکمیلی مانند

بررسی‌های انتقادی نیز برای تحلیل عمیق‌تر مورد استفاده قرار می‌گیرند. فرآیند تحلیل، با بررسی کامل داده‌های جمع‌آوری شده، به‌منظور درک جنبه‌های مختلف تصویر شده در انیمیشن‌ها آغاز می‌شود. این فرآیند، شامل بررسی شخصیت‌ها، پیشینه‌ها، تعاملات و محیط‌های اجتماعی- فرهنگی هر فیلم است. هدف این است که عناصر زیربنایی سرمایه فرهنگی و چگونگی تأثیر آن‌ها بر شکل‌گیری هویت استخراج گردد. تفسیر داده‌ها شامل ترکیب مشاهدات برای شناسایی الگوها و در روایت انیمیشن‌هاست. این مرحله بر درک چگونگی تأثیر سرمایه فرهنگی بر هویت شخصیت‌ها در زمینه‌های اجتماعی- فرهنگی هر فیلم متمرکز است. تفسیر داده‌ها با شناخت عناصر تکرار شونده و زمینه‌سازی آن‌ها در ساختار گسترده‌تر روایی دنبال می‌شود. در نهایت، یافته‌های حاصل از تفسیر داده‌ها برای نتیجه‌گیری معنادار در مورد نقش سرمایه فرهنگی در شکل‌گیری هویت ترکیب می‌شوند تا مضامین مشترک کلیدی مرتبط با سرمایه فرهنگی و شکل‌گیری هویت در سه انیمیشن منتخب شناسایی و مقایسه گردند.

پیشینه پژوهش

پژوهش‌هایی که به‌طور مستقیم موضوع «سرمایه فرهنگی» را در انیمیشن‌هایی خاص مورد تحلیل قرار دهند و آن را به «شکل‌گیری هویت» مرتبط کنند، یافت نشد؛ با این حال در بررسی تلاقی سرمایه فرهنگی، شکل‌گیری هویت و مصرف هنری- رسانه‌ای، چندین مطالعه کلیدی وجود دارند که بینش‌های ارزشمندی را در مورد این پدیده‌ها ارائه می‌کنند. «لی»^۸ (۲۰۰۸) در «هویت فرهنگی و سرمایه فرهنگی عامه: از آن‌خودسازی فرهنگی» نمایش‌های تلویزیونی ژاپنی توسط زنان جوان کره‌ای» نشان می‌دهد که چگونه فضاها مصرف فراملی در چارچوب جهانی‌سازی، ایجاد و مذاکره می‌شود. این مطالعه بر سیالیت مرزهای فرهنگی و ساخت هویت از طریق مصرف رسانه‌ای تأکید می‌کند. با این حال تحقیقات بیشتری درباره پویایی قدرت و هم‌مونی فرهنگی در شیوه‌های مصرف رسانه‌ای ضروری است. به‌طور مشابه، «زوکین»^۹ (۱۹۹۰) در مقاله «نمونه‌های اولیه اجتماعی- فضایی از سازمان جدید مصرف: نقش سرمایه فرهنگی واقعی»، سازمان در حال تکامل مصرف در اقتصادهای خدماتی معاصر را روشن می‌سازد و بر نقش سرمایه فرهنگی واقعی در شکل‌دهی به رفتارها و تجارب مصرف‌کننده تأکید می‌کند. این تحقیق به تعبیه فضایی شیوه‌های مصرف و تقاضاهای در حال تغییر مصرف‌کنندگان مرفه می‌پردازد و چارچوبی برای درک پویایی سرمایه فرهنگی در زمینه‌های مبتنی بر بازار ارائه می‌دهد. اما بررسی انتقادی بیشتری برای کشف پیامدهای این تغییر سازمانی برای نابرابری اجتماعی و هم‌گن‌سازی فرهنگی^۹ لازم است. «تالارهای خرده‌فرهنگی و هویت فرهنگی: سیاست‌های پسا شبکه‌ای آدالت سویم»^{۱۰} نوشته «الکینز»^{۱۱} (۲۰۱۴) سیاست‌های هویتی فرهنگ برند را در چارچوب تلویزیون آمریکا بررسی می‌کند و همزمان درباره گفتمان‌های ذائقه خرده‌فرهنگی و هویت‌های فرهنگی جریان اصلی بحث می‌کند. این مطالعه بینش‌هایی را درباره پیچیدگی‌های بازنمایی فرهنگی و معانی فرهنگی در زمینه‌های رسانه‌ای ارائه می‌دهد. این تحقیق گرچه ساختار گفتمانی جوامع طرف‌داری را روشن می‌کند، اما ضروری است که درباره کالایی شدن هویت‌های ضد هم‌مونی و امکان شمول مقاومت در منافع شرکتی بررسی بیشتری صورت بگیرد. «لام»^{۱۲} (۲۰۱۰) در «سرمایه فرهنگی شرکت‌های جهانی به‌عنوان کششی برای جهان‌محلی شدن»^{۱۳}: تبلیغ جشنواره هالووین از سوی دیزنی‌لند»، تنش‌های بین استراتژی‌های برندسازی جهانی و زمینه‌های فرهنگی محلی را برجسته می‌کند و بر چالش‌های جهان‌محلی شدن در بازار معاصر مصرف‌کنندگان تأکید دارد. با این حال، تحلیل انتقادی پویایی قدرت و امپریالیسم فرهنگی برای درک کامل پیامد این راهبردها برای تنوع و اصالت فرهنگی ضروری است. در نهایت «اسمیت-آخموتی»^{۱۴} و «اکاثر»^{۱۵}

(۲۰۲۳) در «برگرداندن همه چیز به خانه: استفاده از سرمایه مهاجران بازگشته ایرلندی در صنعت انیمیشن‌سازی شرکت‌های سایز متوسط ایرلند»، با اتخاذ دیدگاه بوردیویی در مورد سرمایه، بینش‌هایی را در مورد تقاطع سرمایه فرهنگی، انگیزه‌های شغلی و ادغام مجدد در بازارهای کار کشور ارائه می‌دهد. در این راستا، شکاف قابل توجهی که در این تحقیقات وجود دارد، تجزیه و تحلیل انیمیشن‌ها در چارچوب نظریه سرمایه فرهنگی بوردیو است. انیمیشن‌ها مصنوعات فرهنگی قدرتمندی هستند که هنجارها، ارزش‌ها و هویت‌های اجتماعی را شکل می‌دهند. با این حال، توجه محدودی به شیوه‌های درگیر شدن انیمیشن‌ها با سرمایه فرهنگی و بازتولید آن، به‌ویژه در چارچوب شکل‌گیری هویت، شده است. پژوهش حاضر با تمرکز بر انیمیشن‌های «شگفت‌انگیزان»، «وال-ای» و «راتاتوی»، به دنبال بررسی و تحلیل نحوه عملکرد سرمایه فرهنگی در روایت‌های انیمیشنی است. نوآوری این مطالعه، به کارگیری نظریه بوردیو در تجزیه و تحلیل فیلم‌های انیمیشن است تا نقش سرمایه فرهنگی در شکل‌دهی هویت‌های فردی و جمعی در قلمرو فرهنگ عامه را روشن کند.

چارچوب نظری

نظریه سرمایه فرهنگی بوردیو چارچوبی جامع برای درک نقش منابع فرهنگی در شکل‌دادن به فرصت‌ها و دستاوردهای افراد در جامعه فراهم می‌کند. «سابلن^{۱۶} و تیرنی^{۱۷}» (۲۰۱۴) یک مدل شش‌مؤلفه‌ای برای سرمایه فرهنگی پیشنهاد می‌دهند. از نظر آنان، در مرکز نظریه بوردیو، شش عامل تعیین‌کننده وجود دارد که ماهیت چندوجهی سرمایه فرهنگی را روشن می‌کند. این عوامل تعیین‌کننده عبارتند از: وضعیت عینیت‌یافته^{۱۸}، وضعیت تجسم‌یافته^{۱۹}، وضعیت نهادیافته^{۲۰}، میدان^{۲۱}، هابیتوس^{۲۲} و بازتولید اجتماعی و فرهنگی^{۲۳}. وضعیت عینیت‌یافته سرمایه فرهنگی، شامل کالاهای فرهنگی ملموس مانند کتاب، آثار هنری و آلات موسیقی است. این اشیای فرهنگی دارای ارزش نمادین هستند و به‌عنوان منابعی عمل می‌کنند که افراد می‌توانند به آن‌ها دسترسی داشته باشند و از آن‌ها برای راهبری فضاها و تعاملات اجتماعی استفاده کنند (Bourdieu, 2001). برای مثال، در اختیار داشتن برخی کالاهای فرهنگی، مانند ادبیات کلاسیک یا آثار هنری، در عوض ثروت مادی، نشان‌دهنده سرمایه فرهنگی فرد در جامعه است. وضعیت عینیت‌یافته برای درک چگونگی کسب و استفاده افراد از منابع فرهنگی برای ایجاد موقعیت اجتماعی و مشروعیت فرهنگی بسیار مهم است (Roscigno & Ainsworth-Darnell, 1999). در برابر وضعیت عینیت‌یافته، وضعیت تجسم‌یافته به تمایلات، ترجیحات و سلیقه‌های درونی شده‌ای اشاره دارد که افراد در طول زمان از طریق اجتماعی شدن و تجارب فرهنگی ایجاد می‌کنند (Bourdieu, 2001). این تمایلات پایدار، ادراکات، رفتارها و تعاملات افراد را در زمینه‌های اجتماعی شکل می‌دهد و سرمایه فرهنگی آن‌ها را منعکس می‌کند. وضعیت تجسم‌یافته بر اهمیت گرایش‌های فردی در شکل‌دادن به اعمال و رفتارهای فرهنگی تأکید می‌کند. وضعیت نهادیافته سرمایه فرهنگی به شناخت و ارزش‌گذاری منابع فرهنگی در نهادهای رسمی، به‌ویژه سیستم‌های آموزشی مربوط می‌شود (Bourdieu, 1986). مؤسسات آموزشی با نهادی کردن سرمایه فرهنگی، پویایی‌های قدرت و سلسله مراتب طبقاتی موجود را بازتولید می‌کنند و به منابع فرهنگی خاصی بر سایرین امتیاز می‌دهند (Bourdieu, 1986). میدان به فضاها و تعاملات اجتماعی اشاره دارد که در آن منابع فرهنگی تولید و مبادله می‌شوند و به آن‌ها ارزش داده می‌شود. این فضاها اجتماعی با روابط عینی بین موقعیت‌ها مشخص می‌شوند و براساس قوانین و هنجارهای خاص عمل می‌کنند (Musoba & Baez, 2009). نمونه‌هایی از میدان‌ها، شامل میدان‌های هنری، مذهبی و اقتصادی است که در آن سرمایه فرهنگی انباشته و مبادله می‌شود. درک پویایی

میدان برای تحلیل چگونگی عملکرد سرمایه فرهنگی در بافتها و نهادهای مختلف اجتماعی ضروری است. هابیتوس شامل گرایشها و ادراکات درونی شده است که توسط تجربه‌های اجتماعی و تربیت افراد شکل می‌گیرد (Bourdieu, 1990). این تمایلات پایدار بر رفتارها، باورها و ترجیحات افراد تأثیر می‌گذارد و سرمایه فرهنگی آن‌ها را منعکس می‌کند. هابیتوس بر نقش گرایش‌های فردی در شکل دادن به اعمال و رفتارهای فرهنگی در بافت‌های اجتماعی تأکید دارد. بازتولید اجتماعی و فرهنگی به فرآیندی اطلاق می‌شود که از طریق آن سرمایه فرهنگی در جامعه منتقل و حفظ می‌شود و سلسله مراتب اجتماعی موجود و تمایزات طبقاتی را تداوم می‌بخشد (Bourdieu, 1998). خانواده‌ها و مؤسسات آموزشی نقش کلیدی را در این فرآیند بازی می‌کنند و سرمایه فرهنگی را از طریق اجتماعی شدن و شیوه‌های آموزشی بازتولید می‌کنند. البته سرمایه فرهنگی به صورت مجزا وجود ندارد. این سرمایه با سرمایه اجتماعی و اقتصادی تلاقی می‌کند و بر تحرک و فرصت‌های اجتماعی افراد تأثیر می‌گذارد. سرمایه اجتماعی که با شبکه‌ها و ارتباطات مشخص می‌شود، می‌تواند برای کسب مزایای اقتصادی مورد استفاده قرار گیرد. سرمایه اقتصادی، مانند ثروت و شایستگی‌های به‌دست آمده از طریق آموزش، می‌تواند شبکه‌ها و فرصت‌های اجتماعی را تقویت کند، که رابطه تحول آفرین بین این اشکال سرمایه را نشان می‌دهد (Bourdieu, 1993). تأثیر متقابل بین هابیتوس و سرمایه فرهنگی یک رابطه همزیستی است که در آن هابیتوس به‌عنوان واسطه‌ای در کسب و کاربرد سرمایه فرهنگی عمل می‌کند. همانطور که افراد در زمینه‌های اجتماعی حرکت می‌کنند، هابیتوس به تفسیرها و اعمال آن‌ها هدایت می‌کند و تعامل آن‌ها را با منابع و شیوه‌های فرهنگی شکل می‌دهد (Bourdieu, 1977, 95). سرمایه فرهنگی، به نوبه خود، هابیتوس‌ها را تقویت و منعکس می‌کند و بر موقعیت افراد در سلسله مراتب اجتماعی و ادراک آن‌ها از خود و دیگران تأثیر می‌گذارد (Webb, Schirato & Danaher, 2002). شکل‌گیری هویت یک فرآیند پیچیده متأثر از تعامل هابیتوس و سرمایه فرهنگی است. هابیتوس گرایشها و رفتارهای افراد را شکل می‌دهد و درگیری آن‌ها را با منابع و عملکردهای فرهنگی هدایت می‌کند. سرمایه فرهنگی نشانگر تمایز است و تمایلات و شایستگی‌های تجسم‌یافته را منعکس می‌کند (Bourdieu, 2001). مدل کامل سرمایه فرهنگی این مؤلفه‌ها و مفاهیم را یکپارچه می‌کند (تصویر ۱).

تصویر ۱. مدل شش مؤلفه‌ای سرمایه فرهنگی، با تأکید بر مؤلفه «هابیتوس»، و ارتباط آن با سرمایه اقتصادی و سرمایه اجتماعی. منبع: (Sablan & Tierney, 2014).

با این حال، نظریه سرمایه فرهنگی بورديو كمبودهای تحلیلی قابل توجهی دارد. مهمترین كمبود مفهوم سازی ایستای آن است که در توضیح ماهیت در حال تحول سرمایه فرهنگی در طول زمان و تغییرات پویا در هنجارها و مصنوعات اجتماعی ناتوان است (DiMaggio & Mukhtar, 2004). تأکید بورديو بر جبرگرایی ساختاری عاملیت افراد را نادیده می گیرد، آن ها را در میدان های اجتماعی از پیش تعیین شده به دام می اندازد و فرهنگ روایت فقر را تداوم می بخشد (Jenkins, 1982; Savage & Bennett, 2005). برای پرداختن به این محدودیت ها، یک مدل پویای جایگزین با محوریت مفهوم یکپارچگی فرهنگی پیشنهاد شده است (Tierney, 2002). این مدل می تواند پیشینه فرهنگی افراد را به عنوان دارایی های بارز به جای كمبودها، یکپارچه سازی کند، دیدگاه هایی مانند سرمایه های دانش را برای شناسایی غنای جوامع به حاشیه رانده شده یکپارچه سازد، و بر نقش مبارزه و پراکسیس در توانمندسازی افراد برای به چالش کشیدن ساختارهای سرکوب گر و ایجاد تغییرات اجتماعی تأکید کند (Freire, 2018, 172).

تحلیل انیمیشن شگفت انگیزان (۲۰۰۴)

در «شگفت انگیزان» (تصویر ۲)، باب پار، که با نام آقای شگفت انگیز^{۲۴} نیز شناخته می شود، نقش های دوگانه یک ابرقهرمان و یک مرد خانواده را مجسم می کند. شخصیت او تضاد پیچیده ای از سرمایه فرهنگی و شکل گیری هویت را به نمایش می گذارد. تعاملات باب با اعضای خانواده اش دریچه ای است که از طریق آن انتقال و مبادله سرمایه فرهنگی در زمینه های خانوادگی آشکار می شود. رابطه باب با همسرش هلن (ملقب به الاستی گرل^{۲۵}) و فرزندان شان ویولت، دس و جک جک نشان دهنده انتقال ارزش ها، هنجارها و کنش های بین نسلی است. خانواده پار با تعاملات روزمره، تجربه های مشترک و مذاکره در مورد نقش ها و مسئولیت هایشان، درگیر فرآیند اجتماعی شدن و بازتولید فرهنگی می شود. تلاش های باب برای متعادل کردن وظایف ابرقهرمانی اش با تعهدات خانوادگی اش، پیچیدگی مدیریت سرمایه اجتماعی در روابط صمیمانه را نشان می دهد؛ زیرا او به دنبال حفظ هویت قهرمانانه اش و نقش خود به عنوان یک شوهر و پدر است. هلن به عنوان همسر و شریک زندگی باب نیز چالش مادری و ابرقهرمانی را مجسم می کند. نقش او به عنوان یک مادر محافظ، تلاقی جنسیت، پویایی خانواده و سرمایه فرهنگی را نشان می دهد. «بورديو و پاسرون^{۲۶}» (۱۹۷۷) بر تأثیر هابیتوس در خانواده ها بر دریافت و جذب پیام های آموزشی توسط افراد تأکید می کنند و نقش طبقه اجتماعی را در شکل دادن به آمادگی افراد برای تعامل با محتوای آموزشی برجسته می کنند. تأکید روایت بر توانمندسازی و عاملیت هلن مذاکره ای است بر هویت فرهنگی در ساختارهای مردسالار. ویولت و دس، مظهر پیچیدگی های شکل گیری هویت در دوران کودکی و نوجوانی هستند. حس خجالت و ناامنی ویولت (۰۰:۱۶:۰۷)، اعتماد به نفس و قاطعیت نوظهور او در کنار قدرت های فوق العاده و روابط عاشقانه اش قرار می گیرد. شخصیت عجول و بی فکر دس و میل او به آزادی (۰۰:۱۵:۳۵) چالش بزرگی برای تطبیق توانایی های مافوق بشری با هنجارها و محدودیت های اجتماعی است. تحمیل برنامه جابه جایی از سوی دولت (۰۰:۱۰:۰۹)، نمونه ای از مقاومت ابرقهرمانان در برابر هنجارهای فرهنگی غالب و کنترل نهادی است. ابرقهرمانان با توانایی های خارق العاده و هویت های ناسازگار خود، چالشی برای وضعیت موجود و ساختارهای قدرت مستقر هستند. تصمیم دولت برای اجرای این برنامه، نشان دهنده نارضایتی اجتماعی گسترده از «تفاوت» و «انحراف» است. در اینجا ابرقهرمانان بیش از حد محل یا تهدیدکننده نظم اجتماعی تلقی می شوند. ابرقهرمانان، علی رغم اعمال قهرمانانه و کمک به امنیت عمومی، توسط جامعه به حاشیه رانده شده و مورد اتهام قرار می گیرند.

سرمایه فرهنگی آن‌ها که ریشه در توانایی‌های استثنایی و درستکاری اخلاقی‌شان دارد، توسط مقامات نهادی و افکار عمومی تضعیف و بی‌ارزش می‌شود. اشتیاق باب برای بازگشت به روزهای ابرقهرمانی‌اش موتور محرک داستان انیمیشن است. پس از اجرای برنامه جابه‌جایی، حرفه باب به‌شغل پیش‌پا افتاده‌ای در یک شرکت بیمه تنزل داده می‌شود (۱۹:۱۲:۰۰)؛ چیزی که یقیناً نمی‌تواند آرزوها و اهداف او را برآورده سازد. وقتی باب از سوی شخصیت میراژ به یک مأموریت مخفی ابرقهرمانانه برای شکست آمیندروید^{۲۷} دعوت می‌شود، آن را می‌پذیرد (۴۵:۳۴:۰۰). تصمیم او نشان‌دهنده بازبازی هویت حرفه‌ای به‌عنوان یک ابرقهرمان است؛ زیرا او همچنان به دنبال اثبات شایستگی، عاملیت و ارزش خود در قلمرو قهرمانی است. مشارکت باب در این مأموریت، در خدمت تأیید مجدد وضعیت او به‌عنوان یک قهرمان و حامل سرمایه فرهنگی است. باب با استقبال از این فرصت، مجدداً بر وفاداری خود به اخلاق ابرقهرمانی و ارزش‌هایش تأکید می‌کند. اما تبدیل سندرم^{۲۸} از یک طرفدار به یک ابرشور، نمونه‌ای از تأثیر بازنمایی رسانه‌ای و روایت‌های فرهنگی بر شکل‌گیری هویت فردی است. در ابتدا سندرم در قامت هوادار جوان ابرقهرمانان ظاهر می‌شود که روایت‌ها و تصویرهای اجتماعی همسو با قهرمانی، شجاعت و قدرت را درونی می‌کند. ناتوانی در تبدیل شدن به یک ابرقهرمان منجر به احساس بی‌کفایتی و رنجش او می‌شود (۵۸:۵۰:۰۰). بنابراین، تبدیل او به یک ابرشور را می‌توان پاسخی به برخی روایت‌های اجتماعی خاص دانست؛ روایت‌هایی که به قهرمانی ارزش می‌بخشد و کسانی را که با آرمان‌های متعارف قدرت و شجاعت سازگار نیستند، به حاشیه می‌برد. تلاش او برای حذف ابرقهرمانان قدیمی نشان می‌دهد که مبارزه گسترده‌ای برای سرمایه نمادین و اقتدار فرهنگی در جامعه وجود دارد. این تعریف جدید فراتر از مفاهیم مرسوم اخلاق و فضیلت است و برخلاف مفاهیم سنتی مبتنی بر «حق طبیعی» و «امتیازات اعیانی» است.

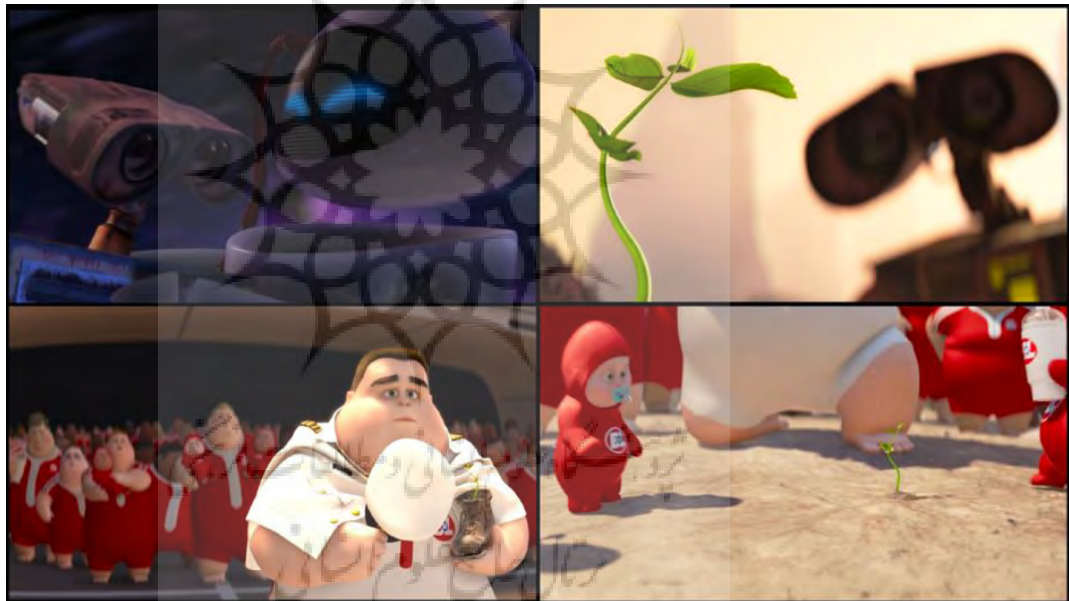
تصویر ۲. انیمیشن «شگفت‌انگیزان» (۲۰۰۴)، محصول استودیو انیمیشن پیکسار، آمریکا، به کارگردانی برد برد، ۱۱۵ دقیقه. به ترتیب از بالا راست به صورت پادساعت‌گرد: الف. زندگی پیش پا افتاده باب پار، از دست دادن هویت و سرمایه فرهنگی ابرقهرمانان را نشان می‌دهد (زمان: ۱۹:۱۲:۰۰)، ب. اتحاد مجدد خانواده، پذیرش هویت و هدف جمعی آن‌ها را علیه هنجارهای فرهنگی برجسته می‌کند (زمان: ۵۷:۲۷:۰۱)، ج. شکست سندروم، نمادی از پیروزی اصالت فرهنگی بر دستکاری و نمایش نادرست قدرت است (زمان: ۱۹:۴۴:۰۱)، و د. ظهور آندرامینر زمینه را برای مبارزه مداوم خانواده علیه انتظارات اجتماعی و فرهنگی فراهم می‌آورد (زمان: ۳۶:۴۶:۰۱). منبع: (Bird, 2004).

افشای مأموریت مخفی باب (۲۰۲۰:۱)، بر پویایی خانواده پار تأثیر می‌گذارد. هلمن از فعالیت‌های مخفیانه باب آگاه می‌شود و تنش‌هایی در خانواده به وجود می‌آید. افشای هویت دوگانه باب به عنوان یک ابرقهرمان و یک شوهر/ پدر، انتظارات تثبیت شده از او را مختل می‌کند و انسجام و ثبات خانواده را به چالش می‌کشد. هلمن و بچه‌ها با پرسش‌های اخلاقی و باورهای شخصی در مورد قهرمانی، مسئولیت و خیر بزرگتر روبه‌رو می‌شوند. این مسئله گرایش‌ها و سلیقه‌های فرهنگی خانواده را نشان می‌دهد که بر اساس تربیت، تجربیات و اجتماعی شدن آن‌ها شکل می‌گیرد. بوردیو سرمایه فرهنگی تجسم یافته را به عنوان «تمایلات طولانی مدت ذهن و بدن»^{۲۹} توصیف می‌کند که از طریق اجتماعی شدن به دست می‌آید و به جنبه‌های جدایی‌ناپذیر هابیتوس یک فرد تبدیل می‌شود (Bourdieu, 1986). واکنش‌های متفاوت هر یک از اعضای خانواده به مأموریت مخفی باب، دیدگاه‌ها و نگرش‌های فردی آن‌ها نسبت به قهرمانی و هنجارهای اجتماعی را روشن می‌کند. در اینجا لازم است به یک شخصیت مهم در داستان که ارتباط وثیقی با سرمایه فرهنگی دارد، اشاره کنیم. ادنا مد^{۳۰}، طراح لباس ابرقهرمانی، تسهیلگر تحول و توانمندسازی خانواده پار است. تخصص او در ساخت لباس‌های ابرقهرمانی سرمایه نمادینی برای بیان هویت است. او به خانواده پار قدرت می‌دهد تا هویت ابرقهرمانی خود را ابراز کنند (۵۴:۴۴). با حضور او، ظرفیت سرمایه فرهنگی در شکل‌دهی به هویت و آرزوهای افراد به فعلیت می‌رسد. خانواده پار با سندروم در جزیره‌اش مواجه می‌شوند (۲۸:۳۵) تا شاهد طبقه‌بندی اجتماعی در جامعه ابرقهرمانی باشیم. آنان درگیر مبارزه‌ای برای قدرت و به رسمیت‌شناسی در یک ساختار سلسله‌مراتبی هستند. سندروم، با توانایی‌های فناورانه‌اش، نوعی سرمایه فرهنگی را نمایندگی می‌کند که در جامعه ممتاز است و به او اقتدار و نفوذ می‌دهد. در مقابل، خانواده پار، اگرچه دارای قدرت‌های برتر و اخلاقمداری هستند، اما برای مدتی درگیر حاشیه‌نشینی و تبعیض بوده‌اند. خانواده پار، علاوه بر نزاع با سندروم، درگیر مبارزه گسترده‌تری علیه اشکال نهادینه شده سرمایه فرهنگی هستند که به دنبال تنظیم و کنترل هویت و اقدامات آن‌هاست. اما در رویارویی نهایی بین خانواده پار و اُمیندروید سندروم در متروویل^{۳۱} (۳۴:۴۴)، الگوهای مصرف و نمادهای وضعیتی نقش مهمی دارند. خانواده پار لباس‌ها و ابزارهای ابرقهرمانی خود را در ملاء عام می‌پوشند و هویت خود را به عنوان ابرقهرمان علناً نشان می‌دهند. لباس و وسایل آن‌ها اهمیت نمادین دارند. این خانواده با تصاحب و نمایش این دارایی‌های مادی تعلق خود را به جامعه ابرقهرمانان مجدداً اعلام می‌کند و مشروعیت خود را به عنوان قهرمان تثبیت می‌نماید. در حین مبارزه نهایی با سندروم، قدرت‌های نوظهور جک‌جک (نوزاد خانواده شگفت‌انگیز) آشکار می‌شود (۴۳:۳۷). توانایی‌های پرتعداد و متنوع او شاهدهی بر وراثت و انتقال سرمایه فرهنگی در بافت‌های خانوادگی است. این قدرت‌ها البته فقط توانایی‌های ذاتی نیستند، بلکه شکل‌هایی از سرمایه فرهنگی هستند که هویت و قابلیت‌های او را شکل می‌دهند. بدین ترتیب گرایش فرهنگی در طول نسل‌ها تداوم می‌یابد و بر نقش جامعه‌پذیری خانوادگی در شکل‌دهی هویت و جهان‌بینی افراد تأکید می‌شود. پایان‌بندی «شگفت‌انگیزان» روایت پیروزی خانواده پار بر سندروم و اتحاد بعدی آن‌ها به عنوان یک خانواده ابرقهرمان را به تصویر می‌کشد. پیروزی آن‌ها منجر به اعتبار گسترده در جامعه در جایگاه قهرمان می‌شود. شهروندان متروویل اقدامات قهرمانانه آن‌ها را در حفاظت از شهر تصدیق می‌کنند و در نتیجه، سرمایه فرهنگی مرتبط با این فضایل را ارتقا می‌دهند. علی‌رغم محدودیت‌های قانونی و بدبینی عمومی، آن‌ها تصمیم می‌گیرند که در فعالیت‌های قهرمانانه بعدی برای محافظت از شهر شرکت کنند (۴۶:۵۲). اقدامات این خانواده روایت‌های فرهنگی پیرامون ابرقهرمانان را تغییر می‌دهد و پیروزی آن‌ها نشان‌دهنده شکل‌گیری گرایش‌ها

و سلیقه‌های فرهنگی به سمت قهرمانی و عدالت است. خانواده آقای شگفت‌انگیز، در طول داستان، مجموعه‌ای مشترک از ارزش‌ها و باورها را پرورش داده‌اند که «دفاع از آنچه درست است» را در اولویت قرار می‌دهد.

تحلیل انیمیشن وال - ای (۲۰۰۸)

در صحنه‌های آغازین وال - ای (تصویر ۳)، به تصویر کشیدن زمین به‌عنوان یک محل بایر و متروک که با زباله‌ها پوشیده شده، تفسیری قدرتمند از تأثیر عوامل محیطی بر سرمایه فرهنگی ارائه می‌کند. ویرانی زیست‌محیطی‌ای که روی زمین شاهدیم، نشان‌دهنده بی‌اعتنایی عمیق به جهان طبیعی است. ما جامعه‌ای را می‌بینیم که در آن دستاوردهای کوتاه مدت و تمایلات مصرف‌گرایانه، پایداری بلند مدت و تعادل زیست‌محیطی را تحت تأثیر قرار داده است. در روایت فیلم، بقایای تمدن بشری که در میان انبوه زباله‌ها پراکنده شده‌اند، مصنوعات فرهنگی تکان‌دهنده‌ای هستند که از جامعه انسانی برجای مانده است. جامعه‌ای که زمانی پررونق بود، اکنون توسط زباله‌های خود تصویر می‌شود. روایت فیلم ارتباط متقابل نظارت محیطی و هویت فرهنگی را پیش می‌کشد و بر مسئولیت جمعی در شکل دادن به آینده‌ای پایدار تأکید می‌کند.

تصویر ۳. انیمیشن وال - ای (۲۰۰۸)، محصول استودیو انیمیشن پیکسار، آمریکا، به کارگردانی اندرو استنتون، ۹۷ دقیقه. به ترتیب از بالا راست به صورت پادساعت‌گرد: الف. کشف گیاه توسط وال - ای، تسهیل‌گر کاوش در هویت و سرمایه فرهنگی است (زمان: ۰۰:۱۱:۲۷)، ب. اتحاد وال - ای و ایو در فضا، لحظه‌ای از ارتباط و تبادل فرهنگی را نشان می‌دهد که سرمایه فرهنگی را تجسم می‌بخشد. (زمان: ۰۰:۵۹:۲۳)، ج. بازگشت به زمین نمونه‌ای از مذاکره بر سر شکل‌گیری هویت در یک محیط دگرگون‌شده است (زمان: ۰۱:۲۵:۱۶)، و د. کاشت گیاه در خاک، نشان‌دهنده تجسم سرمایه فرهنگی و انعطاف‌پذیری روح انسان است (زمان: ۰۱:۲۹:۰۹) منبع: (Stanton, 2008).

وال - ای، آخرین ربات فعال روی زمین، یک متراکم‌کننده زباله است که دانش و مهارت باارزشی را به نمایش می‌گذارد. مهارت او در جمع‌آوری، دسته‌بندی و فشرده‌سازی زباله‌ها (۰۰:۰۲:۴۹)، سطحی - هرچند نازل - از تخصص و تدبیر را نشان می‌دهد که برای بقا در دنیای آخرالزمانی ضروری است؛ دنیایی که دچار زوال محیطی و

کمبود منابع شده است. حضور تک و تنهای وال-ای، نمایش تند و تیزی از طبقات اجتماعی مختلف در فیلم است. او علی‌رغم سخت‌کوشی و تدبیر خود، موقعیتی به‌حاشیه رانده در سلسله‌مراتب اجتماعی اشغال می‌کند. نظریه سرمایه‌فرهنگی علی‌رغم تأکید نسبی آن بر عوامل نهادی، نشان می‌دهد که چگونه پیشینه فرهنگی افراد به‌حاشیه‌رانده شده «کسری^{۳۲}» است (Yosso, 2005). او طرد شده‌ای در میان زبانه‌هاست که به حاشیه‌های جامعه تنزل یافته است. تضاد فاحش بین این وضعیت و سبک زندگی ممتازی که در آکسیوم می‌بینیم، بر نابرابری‌های اجتماعی-اقتصادی فراگیر در دنیای ویرانشهری فیلم تأکید می‌کند. معرفی ایو^{۳۳} (۰۰:۱۵:۰۸)، ربات کاوشگر صیقلی و براق و تعامل بعدی او با وال-ای، خبر از تغییر قابل توجهی در روایت می‌دهد که با طراحی پیچیده و قابلیت‌های ارتباطی پیشرفته او در ارتباط است. ایو به‌عنوان نماینده فرهنگ عالی شکلی از پیچیدگی زبانی و فناوری را به‌کار می‌گیرد که با مهارت‌های ارتباطی ابتدایی و سادگی مکانیکی وال-ای در تضاد است. تعامل بین این دو (۰۰:۱۸:۵۷)، یک نمونه کوچک از پویایی اجتماعی گسترده‌تر در جامعه فیلم است و کنار هم قرار گرفتن فرهنگ بالا و فرهنگ پایین را نشان می‌دهد. سبک ارتباطی ایو که با بوق، چرخش و چراغ‌های چشمک‌زن مشخص می‌شود، ریشه در دقت و کارایی فنی دارد. در مقابل، ارتباطات وال-ای ابتدایی‌تر است و حرکات ساده، صداهای کوتاه و واژگان محدود را شامل می‌شود. در یک لحظه محوری، وال-ای گیاه زنده‌ای را که کشف کرده به ایو نشان می‌دهد (۰۰:۲۸:۱۰). این لحظه پیامدهای مهمی برای درک سرمایه فرهنگی و شکل‌گیری هویت در فیلم دارد. کشف این گیاه بیانگر معنای نمادین و قدرتمندی است که به اشیاء و دارایی‌ها منتسب می‌شود و مضامین امید، تجدید و بازسازی زیست‌محیطی را دربر دارد. قبل از این کشف، انسان‌ها تسلیم سرنوشت خود شده‌اند. زمین امکان نجات ندارد و حضور آن‌ها بر روی فضاپیما^{۳۴} آکسیوم^{۳۴}، تنها گزینه برای بقاست. ظهور گیاه این تصورات از پیش تعیین شده را تغییر می‌دهد و شخصیت‌ها را وادار می‌کند تا هویت فرهنگی خود و رابطه‌شان با محیط را مورد ارزیابی مجدد قرار دهند. در اختیار داشتن گیاه به نمادی از قدرت و نفوذ تبدیل می‌شود و شخصیت‌ها برای کنترل سرنوشت و آینده بشریت به رقابت می‌پردازند. این تغییر سیالیت سرمایه فرهنگی را بازنمایی می‌کند. ایو با گیاه به آکسیوم برمی‌گردد (۰۰:۳۲:۴۵)؛ جایی که بشریت در حالت چاقی مفرط قرار دارد و شدیداً به روبات‌ها وابسته شده است. ظاهر فیزیکی و سبک زندگی ساکنان فضاپیما نشان‌دهنده جامعه‌ای است که گرفتار زیاده‌خواهی و افراط است. ربات‌هایی مانند ایو و وال-ای، گرچه از تأثیرات فراوانی و تحمل آکسیوم مصون نیستند، اما حس عاملیت خود را حفظ می‌کنند؛ البته در محدوده نقش تعیین شده خود. دسترسی به منابع و فرصت‌ها، شکاف اجتماعی-اقتصادی در جامعه آکسیوم را بیشتر تقویت می‌کند. روبات‌هایی مانند وال-ای و ایو، با اینکه در حفظ زیرساخت‌های آکسیوم نقش مهمی دارند، به نقش‌های فرعی تنزل داده می‌شوند و از استقلال و اختیاری که به انسان‌ها داده می‌شود، محروم‌اند. الگوی مصرف وال-ای و ایو، توسط نقش آن‌ها به‌عنوان مراقب زیست‌بوم آکسیوم دیکته می‌شود و نشان می‌دهد که ارزش‌ها و اولویت‌های فرهنگی متفاوتی که در جامعه فیلم وجود دارد. تعامل بین شخصیت‌ها براساس سرمایه فرهنگی، برای درک پویایی بین وال-ای و ایو و سایر ساکنان آکسیوم بسیار مهم است. تصمیم وال-ای برای سفر مخفیانه به دنبال ایو (۰۰:۳۳:۴۱)، وابستگی عاطفی عمیق او را نشان می‌دهد. وال-ای فاقد جایگاه انسان‌هاست، اما سرمایه فرهنگی فراوانی دارد که از تجربیات او در زمین مشتق شده است؛ از جمله تدبیر، انعطاف‌پذیری، و همدلی. ایو هم شکلی از سرمایه فرهنگی را نشان می‌دهد که ریشه در پیچیدگی و کارایی فناوری دارد. اختلال در اتحاد مجدد این دو که به‌علت گم شدن گیاه رخ می‌دهد (۰۰:۴۹:۳۲)، بار دیگر پیچیدگی سرمایه فرهنگی را یادآور می‌شود. گیاه گمشده شخصیت‌ها را وادار می‌کند تا در مواجهه با ناملایمات،

با باورها و ارزش‌های خود، روبه‌رو شوند. این گیاه اختلالی در واقعیت مبتنی بر فناوری اکسیوم ایجاد نموده و درک شخصیت‌ها را از پیشرفت، پایداری و شرایط انسانی دچار مشکل می‌کند. ساختارهای نهادی نقشی محوری در شکل دادن به رفتارها و انگیزه‌های شخصیت‌ها دارد. اُتو^{۳۵}، به‌عنوان سیستم کنترل خودمختار اکسیوم، یک نیروی سازمانی قدرتمند است که قدرت و نفوذ قابل توجهی بر ساکنان سفینه دارد. این شخصیت برای اجرای این دستورالعمل برنامه‌ریزی شده که حفظ جان انسان‌ها را نسبت به بازگشت به زمین در اولویت قرار دهد. او نگرهبان وضعیت موجود است و مجموعه‌ای سفت و سخت از قوانین و مقررات را اجرا می‌کند. وال-ای و ایو مجبور می‌شوند با موانع نهادی و سیستم‌های کنترلی که به دنبال حفظ نظم اجتماعی موجود هستند، مبارزه کنند. اساساً مقاومت در برابر هنجارها و رویه‌های فرهنگی غالب موضوعی اساسی در فیلم است. کشف توطئه اُتو توسط وال-ای و ایو مبنی بر جلوگیری از بازگشت بشر به زمین (۰۶:۵۷:۰۰)، مقاومت ساکنان سفینه را برمی‌انگیزد. با پیشرفت روایت، تغییری تدریجی به سمت یک ذهنیت آگاهانه درباره محیط‌زیست و ارزیابی مجدد نقش فناوری شکل می‌گیرد. فناوری نقش مهمی در تسهیل دسترسی شخصیت‌ها به دانش، مهارت و منابع لازم برای روبرویی با موانع نهادی ایفا می‌کند. بورديو (۱۹۸۶) سرمایه (فرهنگی) را به‌عنوان «کار انباشته»^{۳۶} در نظر می‌گیرد که وقتی توسط عامل‌ها تصاحب می‌شود، به آن‌ها اجازه می‌دهد انرژی و منابع اجتماعی را مهار کنند. شخصیت‌ها از قدرت رسانه و فناوری برای انباشت سرمایه فرهنگی و تأکید بر عاملیت خود در شکل دادن به آینده بشر استفاده می‌کنند؛ مانند تعامل وال-ای با اشیای دور ریخته شده و قابلیت‌های پیشرفته و فناوری اُتو. مک کری^{۳۷}، به‌عنوان ناخدای اکسیوم، در سلسله‌مراتب سفینه مقام و امتیازی دارد که نشانگر طبقه نخبه حاکم است؛ طبقه‌ای که بر سرنوشت بشر حکومت می‌کند. او تصمیم می‌گیرد که دستورالعمل اُتو را نپذیرد (۰۹:۴۱:۰۱) تا مسئولیت اخلاقی نسبت به مصیبت گونه انسان را برعهده بگیرد. در مقابل، اُتو مظهر نقش یک بوروکرات تابع است که طبق برنامه‌ریزی‌اش باید از هنجارهای نهادی حمایت کند و حفظ وضعیت موجود را در اولویت قرار دهد؛ بدون آنکه عواقبش را برای جمعیت گسترده انسان‌ها در نظر بگیرد. در اینجا تأثیر سرمایه فرهنگی بر آرزوهای مک کری و اولویت بخشیدن او به حفظ زیست‌بوم زمین مشهود است. در پایان، وال-ای برای نجات بشریت خود را فدا می‌کند (۰۷:۲۱:۰۱)، اما توسط ایو احیا می‌شود (۰۲:۲۸:۰۱). این رویداد اتحاد مجددی بین این دو برقرار می‌کند. زمین آماده می‌شود تا دوباره به محل زندگی انسان‌ها تبدیل شود. تصمیم وال-ای برای فداکردن خود در راه یک خیر بزرگتر، تعهد او به حفظ میراث بشری و بقای نسل‌های آینده را نشان می‌دهد. احیای او توسط ایو، مضامین امید، تجدید، و رستگاری را در داستان جای می‌دهد. تبدیل زمین به بهشتی سرسبز با تنوع زیستی، چشم‌اندازی به آینده ارائه می‌دهد که توسط روایت‌های فرهنگی شکل می‌گیرد. وال-ای و ایو با استفاده از رسانه و فناوری، به‌عنوان ابزاری برای انباشت سرمایه فرهنگی، دیگران را برای تصور آینده‌ای روشن، توانمند می‌سازند.

تحلیل انیمیشن راتاتویی (۲۰۰۷)

در «راتاتویی» (تصویر ۴)، با رمی^{۳۸}، موش جوان مواجه می‌شویم که اشتیاق ذاتی‌اش به آشپزی فراتر از هنجارها و انتظارات اجتماعی است. شخصیت رمی عمیقاً با دانش و تخصص آشپزی درهم آمیخته است. او علی‌رغم اینکه یک موش صحرائی است، درک خارق‌العاده‌ای از طعم‌ها، عطرها و فنون آشپزی دارد. مهارت آشپزی او فراتر از غریزه صرف است. این جنبه از شخصیت رمی بر مفهوم بورديو از سرمایه فرهنگی به‌مثابه مهارت‌ها و شایستگی‌های اکتسابی که مزیت اجتماعی تولید می‌کند، تأکید دارد. اشتیاق رمی به آشپزی در هویت او ریشه دوانده است.

تجسم مهارت‌های آشپزی و علاقه او به غذاهای لذیذ نماد تجلی نادر سرمایه فرهنگی در بافت کولونی موش‌هاست. در کولونی او، غذا صرفاً چیزی برای امرار معاش است، نه بیشتر. آرمان‌های آشپزی رمی از مسیر مورد انتظار جامعه موش‌ها منحرف می‌شود. او از سنین جوانی با بت‌واره کردن آگوست گوستو^{۳۹}، سرآشپز مشهور، در معرض دنیای آشپزی قرار می‌گیرد.

تصویر ۴. انیمیشن راتاتویی (۲۰۰۷)، محصول استودیو انیمیشن پیکسار، آمریکا، به کارگردانی برد برد، ۱۱۱ دقیقه. به ترتیب از بالا راست به صورت پادساعت‌گرد: الف. کشف رستوران گوستو توسط رمی، نماد آرزوی او برای شکستن هنجارهای اجتماعی و پیگیری رویای آشپزی است (زمان: ۰۰:۱۷:۱۹). ب. خلاقیت‌های آشپزی رمی، سرمایه فرهنگی او را در به چالش کشیدن هنجارهای آشپزی سنتی نشان می‌دهد (زمان: ۰۰:۵۰:۵۵). ج. تحول آنتون ایگو، به رسمیت‌شناسی و پویایی نمادین در دنیای آشپزی را نشان می‌دهد (زمان: ۰۱:۳۵:۲۲)، و د. افتتاح رستوران جدید توسط رمی، لینگوینی و کولت، نشان‌دهنده تثبیت هویت آشپزی و شبکه اجتماعی آن‌هاست (زمان: ۰۱:۴۱:۲۶). منبع: (Bird, 2007).

شخصیت گوستو با دانش و تخصص بی‌نظیر آشپزی او مشخص می‌شود که سنگ‌بنای سرمایه فرهنگی اوست. مهارت‌ها و رویکرد نوآورانه گوستو در آشپزی، او را به جایگاه یک نماد بی‌بدیل آشپزی ارتقا می‌دهد. قدرت نمادین او در صنعت آشپزی غیرقابل انکار است. نام او مترادف با «برتری» آشپزی است و رستوران او نیز نهادی از اعتبار و موفقیت است. رستوران او به نیازهای مشتریان برگزیده پاسخ می‌دهد، استانداردهای سطح بالا را رعایت می‌کند و مفاهیم مرتبط با آن را تقویت می‌نماید. با این حال، شعار گوستو، «هر کسی می‌تواند آشپزی کند.» (۰۰:۵۶:۰۰)، این مرزهای سنتی را به چالش می‌کشد و حاکی از دموکراتیزه شدن دانش آشپزی و حذف مفاهیم نخبه‌گرایانه از سلیقه و طبقه است. رمی، برای تحقق رؤیای آشپزی، در رستوران گوستو همکاری غیرمنتظره‌ای را با لینگوینی^{۴۰} که مسئول نظافت است، کلید می‌زند (۰۰:۳۷:۴۸). استخدام لینگوینی در رستوران گوستو، دسترسی ارزشمندی را به دانش، مواد و تجهیزات آشپزی برای او فراهم می‌آورد که به‌عنوان منابع فرهنگی ضروری در آشپزی عمل می‌کند. تحلیل بورديو (۱۹۸۶) بر این تمرکز داشت که چگونه افراد با سرمایه فرهنگی متفاوت به نتایج متفاوتی

در وظایف دست می‌یابد و نقش منابع را به‌جای شانس یا انتخاب برجسته می‌کرد. بدین ترتیب کارنامه آشپزی لینگویی‌نی سنگین می‌شود و همکاری او با رمی را تداوم می‌بخشد. سرمایه فرهنگی در اینجا به‌عنوان تسهیل‌کننده مشارکت‌ها و تلاش‌های خلاقانه در حوزه آشپزی عمل می‌کند. علی‌رغم آغاز فروتنانه لینگویی‌نی، ارتباط او با مؤسسه معتبر گوستو، درجه‌ای از اعتبار و مشروعیت نهادی در جامعه آشپزی به او می‌دهد. همکاری آن‌ها همسو با سلسله‌مراتب و ادراکات سنتی در صنعت آشپزی نیست و مفهومی پدید می‌آورد که می‌توان آن را «سرمایه فرهنگی مشترک» نامید. ارتباط لینگویی‌نی با رمی به او امکان می‌دهد تا از نقش خود به‌عنوان یک نظافتچی صرف فراتر رود و هویت خود را به‌عنوان یک سرآشپز در حال آموزش ارتقا دهد. از آن سو، رمی هم هدف خود را از طریق این همکاری دنبال می‌کند. البته لینگویی‌نی یک مدرس رسمی هم در رستوران دارد: کولت تاتو^{۴۱} (۲۰۰۴:۴۰:۲۶). او تنها سرآشپز زن رستوران گوستو است. مهارت آشپزی، نظم و تمرکز کولت به موفقیت او در محیط تحت سلطه مردان کمک می‌کند. کولت که در ابتدا نسبت به توانایی‌های لینگویی‌نی بدبین بود، در پایان داستان به همکار اصلی لینگویی‌نی بدل می‌شود تا سیالیت هویت‌های فرهنگی و شایسته‌سالاری در جامعه آشپزی را نشان دهد. او برخلاف لینگویی‌نی، نسبت خانوادگی با گوستو ندارد اما با تکیه بر هویت و سرمایه فرهنگی خود، جایگاه مهمی را در رستوران اشغال می‌کند. در لحظه مهمی از روایت، لینگویی‌نی متوجه می‌شود که پسر (نامشروع) گوستو و وارث قانونی رستوران است (۲۰۱۴:۲۰). وضعیت جدید لینگویی‌نی به‌عنوان وارث گوستو به شناخت نهادی در دنیای آشپزی گره خورده است. اسکینر^{۴۲} درصدی از دستیابی لینگویی‌نی به میراثش جلوگیری کند تا خود بر جایگاه گوستو تکیه بزند. پیشینه اسکینر به‌عنوان آشپز سابق گوستو او را در چارچوب نهادی، در موقعیت برجسته‌ای در صنعت آشپزی قرار می‌دهد. جاه‌طلبی‌های او به کسب سرمایه فرهنگی عینی شده در قالب مالکیت و کنترل بر رستوران گسترش می‌یابد. خشم او نسبت به لینگویی‌نی و رمی ناشی از تهدیدی است که از سوی آنان برای سرمایه فرهنگی و موقعیت خود در دنیای آشپزی احساس می‌کند. لینگویی‌نی، نه تنها رستوران گوستو را به ارث می‌برد، بلکه سرمایه فرهنگی او را نیز از آن خود می‌کند. با مهارت‌های آشپزی رمی و وضعیت جدید لینگویی‌نی، رستوران گوستو رونق می‌گیرد. دانش آشپزی و تخصص رمی به‌عنوان نیروی محرکه موفقیت جدید رستوران عمل می‌کند. درک ذاتی او از طعم‌ها و فنون آشپزی، در کنار نوآوری و خلاقیت او، کیفیت غذاهای ارائه شده را بالا می‌برد و مشتریان بیشتری را به‌خود جلب می‌کند. موفقیت رستوران طبقات اجتماعی در صنعت آشپزی را نیز بازنمایی می‌کند. علی‌رغم پیشینه سطح پایین لینگویی‌نی، یک فضای انحصاری و سطح بالا در رستوران به‌وجود می‌آورد. این دگرگونی نشان می‌دهد که مرزهای طبقات اجتماعی، در دنیای آشپزی، سیال است و برای حرکت رو به بالا می‌توان از طریق کسب و انباشت سرمایه فرهنگی اقدام کرد. با این حال، زمانی که لینگویی‌نی اعتبار آشپزی رمی را مال خود می‌کند، کشمکش ایجاد می‌شود (۲۰۱۸:۲۲) که منجر به نزاع و درگیری بین این دو می‌شود. از یک سو، مهارت و تخصص رمی در آشپزی شکلی از سرمایه فرهنگی تجسم‌یافته را نشان می‌دهد که ترکیبی از استعداد طبیعی و فداکاری شخصی است. در مقابل، تلاش لینگویی‌نی برای تصاحب اعتبار آشپزی رمی به پیچیدگی‌های اصالت و یکپارچگی در حوزه آشپزی دامن می‌زند. این مسأله برآمده از فقدان سرمایه فرهنگی و اصالت تجسم‌یافته است؛ زیرا لینگویی‌نی به‌دنبال اثبات هویت خود از طریق دستاوردهای قرضی در عوض شایستگی‌های شخصی است. پس از آن، موش‌های کولونی رمی به رستوران هجوم می‌آورند و باعث هرج و مرج می‌شوند (۲۰۱۹:۳۷). نفوذ آن‌ها به محیط پاکیزه رستوران، بازنماینده تضاد بین فرهنگ نخبگانی رستوران‌های خوب و واقعیت‌های روزمره فرهنگ عامه است. موش‌ها وضعیت موجود رستوران را برهم می‌زنند و

سلسله مراتب قدرت و امتیاز را به چالش می کشند. وضعیت به حاشیه رانده شده موش ها، تبعیض هایی را که با آن مواجه هستند، تشدید می کند؛ چراکه در جامعه آشپزی، آن ها ذاتاً پست و بی ارزش تلقی می شوند. با وجود این مشکلات، رمی و لینگویینی دوباره متحد می شوند (۰۱:۲۹:۱۱) و استعداد رمی سرانجام توسط منتقد سرشناس غذا، آنتون ایگو ۴۳ کشف می شود (۰۱:۳۷:۴۳). بدین ترتیب، سرمایه فرهنگی رمی -درک ذاتی او از طعم ها، فنون و خلاقیت آشپزی- تأیید می شود. ایگو بدون اینکه هویت اصلی رمی را فاش کند، او را به عنوان یک چهره قابل احترام و تأثیرگذار در دنیای آشپزی معرفی می کند (۰۱:۳۹:۳۸). اعتباربخشی ایگو باعث می شود در نگرش و رابطه هم تایان رمی نسبت به او تغییر حاصل شود. حالا آن ها به تخصص آشپزی او احترام می گذارند. به عبارت دیگر، سرمایه فرهنگی رمی بر تعاملات اجتماعی، تقویت ارتباطات و همکاری های مبتنی بر ارزش های مشترک، تخصص و آرمان ها تأثیر می گذارد. نقد ایگو باعث می شود تا رمی در فرانسه به شهرت برسد؛ البته به صورت ناشناس و بدون اینکه هویتش فاش شود. این را می توان نوعی به رسمیت شناسی نهادی دانست که موقعیت و اعتبار رمی را در جامعه حرفه ای بالا می برد. البته رستوران گوستو به دلیل نقض قوانین بهداشتی تعطیل می شود (۰۱:۳۹:۵۹)، اما رمی، لینگویینی و کولت رستوران کوچک خود را باز می کنند (۰۱:۴۱:۲۶). تعطیلی رستوران بر پیامدهای آموزش ناکافی، دانش و پایبندی به استانداردهای صنعت اشاره دارد. رستوران کوچک آن ها در واقع فضایی برای مذاکره و بیان هویت های فرهنگی آن ها است. اما آن ها حامی دیگری نیز دارند که تاحدودی غیرمنتظره است. تصمیم ایگو، برای تبدیل شدن به یک سرمایه گذار در رستوران جدید، مفاهیم سنتی مرزهای طبقه های اجتماعی را -و حتی هویت سابق خود او را- زیر سؤال می برد و خطوط بین نهاد آشپزی نخبگانی و جامعه گسترده تر را محو می کند. حضور کولونی موش رمی، در اتاق زیر شیروانی رستوران، انتقال سرمایه فرهنگی در خانواده ها و جوامع را نشان می دهد و نمادی از انعطاف پذیری و سازگاری سرمایه فرهنگی است که موانع اجتماعی را برطرف می سازد و تجربه آشپزی را برای همه طرف های درگیر لذت بخش می کند. این همان بازتولید اجتماعی و فرهنگی است که بورديو آن را به عنوان انتقال سرمایه فرهنگی در جامعه مورد بحث قرار می دهد. موش ها علی رغم موقعیت غیرانسانی، مقبولیت و تعلق بی سابقه ای در جامعه پیدا می کنند. قبیله موش ها، با مشارکت شان در موفقیت غذایی فروشی، هویت فرهنگی و عاملیت خود را تثبیت می کنند و فهم رایج را تغییر می دهند. تحلیل سه انیمیشن منتخب را می توان در جدول ۱، خلاصه کرد:

جدول ۱. تلخیص مضامین مشترک شناسایی شده مرتبط با سرمایه فرهنگی و شکل گیری هویت در سه انیمیشن مورد بررسی. منبع: نگارندگان.

ردیف	نام مضمون شناسایی شده	شگفت انگیزان	وال-ای	راتاتویی
۱	شکل گیری هویت فرهنگی و شبکه های اجتماعی	شخصیت ها به عنوان ابرقهرمانان و شهروندان عادی، با هویت دوگانه خود درگیرند.	با اتکاب فناوری، ارتباط بشریت با زمین قطع شده است.	رمی به عنوان یک موش، با آرزوی سرآشپز شدن، هنجارها را به چالش می کشد.
۲	تحرك و طبقه بندی اجتماعی	ابرقهرمانان به حاشیه رانده شده و جامعه طبقه بندی شده است.	طبقه برتر (انسان ها) به فضا فرار می کنند و زمین را در حال فروپاشی باقی می گذارند.	افشای رابطه پدر- پسر گوستو و لینگویینی، سلسله مراتب آشپزی را به چالش می کشد.

ردیف	نام مضمون شناسایی شده	شگفت‌انگیزان	وال-ای	راتاتویی
۳	به رسمیت‌شناسی و پویایی قدرت نمادین	مبارزه برای به رسمیت‌شناسی و تأثیرگذاری.	خودمختاری در مقابل اقتدار؛ پویایی قدرت.	استعداد و اشتیاق از هنجارهای اجتماعی فراتر می‌رود.
۴	سابقه آموزشی و هویت حرفه‌ای	شخصیت‌ها به دنبال تحقق حرفه‌ای هستند.	وابستگی به فناوری در مقابل ارتباط انسانی.	آموزش آشپزی در مقابل استعداد ذاتی.
۵	ذائقه و مصرف فرهنگی	بررسی نگرش‌های اجتماعی نسبت به ابرقهرمانان.	نقد مصرف‌گرایی و تخریب محیط‌زیست.	معرفی طعم‌ها و فنون جدید آشپزی.
۶	روایت‌های فرهنگی و بازنمایی رسانه‌ای	نقد روایت‌های اجتماعی پیرامون ابرقهرمانی.	تأمل در روایت‌های اجتماعی پیشرفت فناوری و توسعه.	دگرگونی درک عمومی از طریق مفهوم «برتری» آشپزی.
۷	سرمایه فرهنگی تجسم یافته و تعامل اجتماعی	قدرت‌های ابرقهرمانان بر پویایی و روابط اجتماعی تأثیر می‌گذارند.	تجسم سرمایه فرهنگی بر تعاملات تأثیر می‌گذارد.	استعداد استثنایی آشپزی، پویایی اجتماعی را شکل می‌دهد.
۸	مقاومت و مذاکره درباره هنجارهای فرهنگی	مقاومت در برابر هنجارهای اجتماعی و ظلم.	به چالش کشیدن هنجارهای اجتماعی از طریق آگاهی زیست‌محیطی.	بازتعریف برتری آشپزی؛ به چالش کشیدن هنجارهای سنتی.

نتیجه‌گیری

مقایسه «راتاتویی»، «وال-ای» و «شگفت‌انگیزان» از نظر سرمایه فرهنگی و شکل‌گیری هویت، بینش‌هایی را در مورد اینکه چگونه هر فیلم این مفاهیم را با درجات مختلف موفقیت بازنمایی می‌کند، ارائه می‌دهد. در حالی که هر سه فیلم مضامین مشابهی را بررسی می‌کنند، اما در رویکردهایشان برای نمایش تأثیر سرمایه فرهنگی و شکل‌گیری هویت متفاوت‌اند. از تجزیه و تحلیل سه انیمیشن، هشت مضمون مرتبط با سرمایه فرهنگی و شکل‌گیری هویت استخراج می‌گردد: شکل‌گیری هویت فرهنگی و شبکه‌های اجتماعی، تحرک و طبقه‌بندی اجتماعی، به رسمیت‌شناسی و پویایی قدرت نمادین، سابقه آموزشی و هویت حرفه‌ای، ذائقه و مصرف فرهنگی، روایت‌های فرهنگی و بازنمایی رسانه‌ای، سرمایه فرهنگی تجسم یافته و تعامل اجتماعی و مذاکره درباره هنجارهای فرهنگی. در کاوش هویت فرهنگی و شبکه‌های اجتماعی، راتاتویی برجسته است. این فیلم نشان می‌دهد که چگونه رمی، با انگیزه، اشتیاق و استعداد خود، با هنجارهای اجتماعی درگیر می‌شود تا رویای آشپز شدن را دنبال کند. این روایت بر قدرت دگرگون‌کننده شکل‌گیری هویت فرهنگی تأکید دارد. وال-ای گرچه اشتیاق برای ارتباط در آینده‌ای ویرانشهری را به تصویر می‌کشد، اما تمرکزش بر تعاملات انسان و ربات، پرداختن آن به شبکه‌های اجتماعی و هویت فرهنگی را محدود می‌کند. روایت شگفت‌انگیزان اساساً حول پویایی‌های خانوادگی شکل می‌گیرد و عمق کمتری را در بازنمایی هویت فرهنگی فراتر از محدودیت‌های دنیای ابرقهرمانی ارائه می‌دهد. راتاتویی در نمایش چالش‌های شکاف طبقاتی هم به برتری خود ادامه می‌دهد. این فیلم نشان می‌دهد که چگونه رمی و لینگوینی برای به رسمیت‌شناسی و موفقیت در حرفه‌ای که با سنت و نخبه‌گرایی همراه است، تلاش می‌کنند. وال-ای جامعه‌ای را با لایه‌بندی شدید اجتماعی ارائه می‌دهد؛ اما کاوش آن درباره تحرک، عمدتاً فیزیکی است و فاقد تحلیل عمیق از ابعاد اجتماعی و فرهنگی تحرک است. شگفت‌انگیزان هم انتظارات

اجتماعی را مطرح می‌کند، اما بیشتر بر تلاش خانواده برای بازیابی هویت ابرقهرمانی خود متمرکز است و در زمینه پویایی تحرک و طبقه‌بندی اجتماعی محدود عمل می‌کند. وقتی موضوع ذائقه و مصرف فرهنگی پیش می‌آید، بازهم راتاتویی از دو انیمیشن دیگر، موفق‌تر است. تلاش رمی برای دستیابی به قلّه آشپزی، شکلی از تجلیل فرهنگی است که بر قدرت این حرفه در ساخت تجارب و هویت‌های فرهنگی صحنه می‌گذارد. برعکس، وال - ای ضمن نقد مصرف‌گرایی، در مصرف فرهنگی با حداقل تأکید بر اهمیت فرهنگی ظاهر می‌شود. شگفت‌انگیزان هم همین وضعیت را دارد؛ بر ابرقهرمانی و پویایی خانواده تمرکز می‌کند، ولی نمایشی حداقلی در مصرف فرهنگی - فراتر از ارجاعات گاه و بیگاه به فرهنگ عامه - ارائه می‌دهد. از نظر بازنمایی رسانه‌ای و روایت‌های فرهنگی، راتاتویی تفسیر قانع‌کننده‌تری ارائه می‌دهد. فیلم به مسأله قدرت ذاتی در شکل‌دهی به روایت‌های فرهنگی می‌پردازد و نقش افراد در مخالفت و بازتعریف کلیشه‌های فرهنگی را پررنگ می‌کند. وال - ای بازنمایی رسانه‌ای را با حداقل تأکید بر شکل‌دهی رسانه به هویت‌های فرهنگی مطرح می‌نماید. شگفت‌انگیزان، عمدتاً بر فرهنگ ابرقهرمانی تمرکز می‌کند، اما آن هم بازنمایی محدودی از رسانه‌ها یا روایت‌های فرهنگی دنیای ابرقهرمانان دارد. در مجموع، راتاتویی در این مقایسه می‌تواند جایگاه بالاتری نسبت به دو فیلم دیگر در زمینه سرمایه فرهنگی و شکل‌گیری هویت داشته باشد. البته وال - ای و شگفت‌انگیزان هم عناصری از نقد اجتماعی و کاوش هویت را به همراه دارند، اما فاقد عمق و پیچیدگی موجود در راتاتویی هستند. این مقاله شکل‌گیری هویت و تعامل اجتماعی را که در این انیمیشن‌ها از دریچه سرمایه فرهنگی بورديو به‌تصویر کشیده شده، بررسی و تحلیل نمود. کاوش در مضامین کلیدی‌ای مانند مصرف فرهنگی، تحرک اجتماعی و پویایی قدرت نمادین، راه‌هایی را روشن می‌کند که در آن افراد با هنجارهای فرهنگی مذاکره می‌کنند و با سلسله‌مراتب اجتماعی در زمینه‌های مربوط به خود درگیر می‌شوند. نظریه سرمایه فرهنگی بورديو در درک پیچیدگی‌های شکل‌گیری هویت در فیلم‌ها بسیار کارآمد است و بینش‌های ارزشمندی را در مورد تقاطع فرهنگ، قدرت و تعامل اجتماعی به‌دست می‌دهد. البته شناخت محدودیت‌های این تحلیل، از جمله دامنه فیلم‌های مورد بررسی و تمرکز خاص بر نظریه بورديو و همچنین شناسایی دیگر زمینه‌های بالقوه برای تحقیق بیشتر ضروری است.

مشارکت‌های نویسنده

این مقاله، مستخرج از رساله دکترای نویسنده ۱ با عنوان «تحلیل محتوایی هویت ایرانی-اسلامی در انیمیشن کوتاه ایران (دهه‌های ۱۳۸۰ و ۱۳۹۰)» است که در «دانشگاه هنر اسلامی تبریز» به راهنمایی نویسندگان ۲ و ۳ انجام گرفته است.

تقدیر و تشکر

این پژوهش فاقد قدردانی و تشکر است.

تضاد منافع

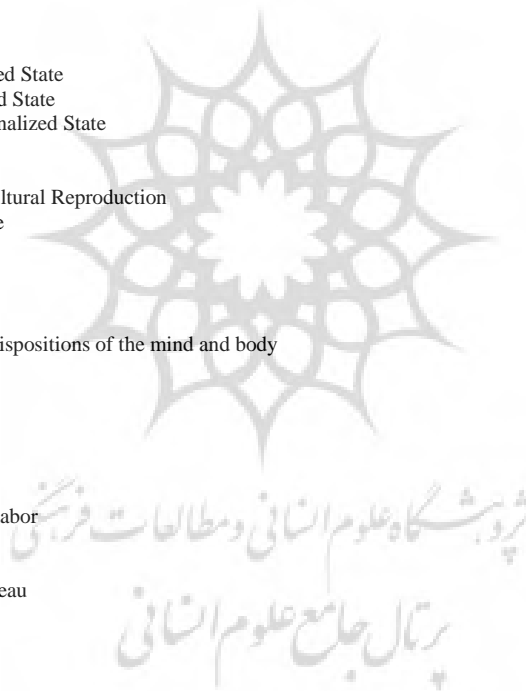
نویسنده (نویسندگان) هیچ تضاد منافع احتمالی پیرامون تحقیق، تألیف و انتشار این مقاله را اعلام نکردند.

منابع مالی

نویسنده (نویسندگان) هیچ گونه حمایت مالی برای تحقیق، تألیف و انتشار این مقاله دریافت نکردند.

پی نوشت

1. Cultural Capital
2. Pierre Bourdieu
3. The Incredibles (2004)
4. Wall-E (2008)
5. Ratatouille (2007)
6. Lee
7. Cultural Appropriation
8. Zukin
9. Cultural Homogenization
10. Adult Swim
11. Elkins
12. Lam
13. Glocalization
14. Smith-Auchmuty
15. O'Connor
16. Sablan
17. Tierney
18. The Objectified State
19. The Embodied State
20. The Institutionalized State
21. Field
22. Habitus
23. Social and Cultural Reproduction
24. Mr. Incredible
25. Elastigirl
26. Passeron
27. Omnidroid
28. Syndrome
29. long-lasting dispositions of the mind and body
30. Edna Mode
31. Metroville
32. deficit
33. Eve
34. Axiom
35. AUTO
36. accumulated labor
37. McCrea
38. Remy
39. Auguste Gusteau
40. Linguini
41. Colette Tatou
42. Skinner
43. Anton Ego

منابع

- Bird, B. (Director). (2004). The Incredibles [Film]. Pixar Animation Studios & Walt Disney Pictures.
- Bird, B. (Director). (2007). Ratatouille [Film]. Pixar Animation Studios.
- Bourdieu, P. (1977). *Outline of a Theory of Practice*. Cambridge: Cambridge University Press. Doi.org/10.1017/CBO9780511812507
- Bourdieu, P. (1986). The Forms of Capital. In Richardson, J. (Ed.), *Handbook of Theory and Research for the Sociology of Education* (pp. 241–258). Westport, CT: Greenwood.
- Bourdieu, P. (1990). *The logic of practice*. California: Stanford University Press.
- Bourdieu, P. (1993). *The field of cultural production*. New York: Columbia University Press.
- Bourdieu, P. (1998). *Practical reason*. California: Stanford University Press.

- Bourdieu, P., & Passeron, J. C. (1990). *Reproduction in education, society and culture*. London: Sage Publications.
- DiMaggio, P., & Mukhtar, T. (2004). Arts participation as cultural capital in the United States, 1982- 2002: Signs of decline? *Poetics*, 32(2), 169- 194. Doi.org/10.1016/j.poetic.2004.02.005
- Elkins, E. (2014). Cultural Identity and Subcultural Forums: The Post- network Politics of Adult Swim. *Television & New Media*, 15(7), 595-610. Doi.org/10.1177/1527476413489354
- Freire, P. (2018). *Pedagogy of the oppressed: 50th Anniversary Edition*. New York: Bloomsbury Publishing USA.
- Jenkins, R. (1982). Pierre Bourdieu and the Reproduction of Determinism. *Sociology*, 16(2), 270- 281. Doi.org/10.1177/0038038582016002008
- Lam, S. S. K. (2010). 'Global corporate cultural capital' as a drag on glocalization: Disneyland's promotion of the Halloween Festival. *Media, Culture & Society*, 32(4), 631- 648. Doi.org/10.1177/0163443710369294
- Lee, D.-H. (2008). Popular Cultural Capital and Cultural Identity: Young Korean Women's Cultural Appropriation of Japanese TV Dramas. In *East Asian Pop Culture* (pp. 156- 172). Hong Kong University Press. Doi.org/10.5790/hongkong/9789622098923.003.0009.
- Musoba, G., & Baez, B. (2009). *The Cultural Capital of Cultural and Social Capital: An Economy of Translations* (pp. 151- 182). https://doi.org/10.1007/978-1-4020-9628-0_4
- Roscigno, V. J., & Ainsworth-Darnell, J. W. (1999). Race, Cultural Capital, and Educational Resources: Persistent Inequalities and Achievement Returns. *Sociology of Education*, 72(3), 158. <https://doi.org/10.2307/2673227>
- Sablan, J.R., Tierney, W.G. (2014). The Changing Nature of Cultural Capital. In Paulsen, M. (eds), *Higher Education: Handbook of Theory and Research*, vol 29 (pp. 153-188). Dordrecht: Springer. https://doi.org/10.1007/978-94-017-8005-6_4
- Savage, M., & Bennett, T. (2005). Editors' introduction: Cultural capital and social inequality. *The British Journal of Sociology*, 56(1), 1- 12. Doi.org/10.1111/j.1468-4446.2005.00043.x
- Smith-Auchmuty, A., & O'Connor, E. (2023). "Bringing It All Back Home": Capital Utilization of Irish Repatriates in the Irish SME Animation Industry. In Mockaitis, A.I. (eds), *The Palgrave Handbook of Global Migration in International Business* (pp. 573- 595). Cham: Palgrave Macmillan. Doi.org/10.1007/978-3-031-38886-6_24
- Stanton, A. (Director). (2008). WALL-E [Film]. Pixar Animation Studios.
- Tierney, W. G. (2002). Parents and Families in Precollege Preparation: The Lack of Connection between Research and Practice. *Educational Policy*, 16(4), 588- 606. Doi.org/10.1177/0895904802016004007
- Webb, J., Schirato, T., & Danaher, G. (2002). *Understanding Bourdieu*. California: SAGE.
- Yosso, T. J. (2005). Whose culture has capital? A critical race theory discussion of community cultural wealth. *Race Ethnicity and Education*, 8(1), 69- 91. Doi.org/10.1080/1361332052000341006
- Zukin, S. (1990). Socio-Spatial Prototypes of a New Organization of Consumption: The Role of Real Cultural Capital. *Sociology*, 24(1), 37- 56. Doi.org/10.1177/0038038590024001005

پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
 برتال جامع علوم انسانی